

[Aage Frandsen.]

ønsker samme produktion andre steder inden for EF.

Spørgsmålet er, når den slags lukninger dukker op, om man ikke fra samfundets side må sige: her er det en samfundsinteresse, at vi bevarer den pågældende arbejdsplads, for man kan ikke finde sig i, at 600-700 mennesker, som det er tilfældet i Horsens, skal kastes på gaden uden arbejde. Det er altså spørgsmålet, om man ikke skulle benytte sig af den grundlov, som vi i øjeblikket har, der siger, at man af hensyn til almenvellet skal søge, at alle mennesker har arbejde, som passer dem, og om man ikke også skulle bruge grundlovens anden bestemmelse, der siger, at vi kan ekspropriere, når almenvellet kræver det. Spørgsmålet er: kræver almenvellet ikke, at man, netop når det drejer sig om den store arbejdsplads i Horsens, opretholder denne arbejdsplads, hvis der er mulighed for, at man fra medarbejdernes side kan stille en produktionsplan op, som kan vise, at der er tale om produktionsmuligheder og der er tale om rimelige afsætningsmuligheder? Det ville handelsministeren, det ville arbejdsministeren ikke være med til.

Det er meget beklageligt, for her var der mulighed for, at regeringen kunne have vist i konkret handling noget af den solidaritet, som man nu har talt så smukt om. Man kunne have vist solidaritet med arbejderne på Arena i Horsens ved at have sagt: denne arbejdsplads skal ikke lukkes. Hvis de nuværende ejere ikke vil køre den videre, og hvis medarbejderne vil køre den videre, så må samfundet i en sådan situation gribe ind og både sikre, at arbejdspladsen opretholdes, og sikre, at den opretholdes ved, at man sørger for, at staten, at samfundet garanterer kapitalen i virksomheden, enten ved lån eller ved garanti eller ved direkte støtte.

Det er selvfølgelig givet, at staten ikke skal gribe ind og redde alle virksomheder, netop fordi en række virksomheder i øjeblikket går ned, fordi der ikke er mulighed for at afsætte de pågældende varer. Men de ek-

sempler, jeg her har nævnt, drejer sig om virksomheder, som er led i multinationale selskaber, og som alene lukker, fordi det ud fra det multinationale selskabs interesser er givtigt at lukke dem, ikke fordi det er fornuftigt ud fra et samfundssynspunkt.

Vi har det i øjeblikket sådan, at vi har en grundlov, der giver mulighed for ekspropriation, som jeg før sagde. Den benytter vi kun, når det drejer sig om ekspropriation til bestemte formål, som f. eks. ekspropriation til kirkegårde, til skoler, til trafik anlæg, men det burde dog være lige så vigtigt, at man sikrede mennesker i en by, at deres arbejdsplads fortsat kunne eksistere. Derfor kunne regeringen ved svar på mit spørgsmål i går have svaret bekræftende på, at samfundet skulle ekspropriere de virksomheder, som lukkede alene, fordi det tjener et multinationalt selskabs interesser, og regeringen kunne også ved at give tilsagn om lån eller støtte eller garanti til medarbejderne i Arena, hvis de ønsker at overtage virksomheden, konkret have vist, at den solidaritet, som vi hørte statsministeren tale om ved fremlæggelsen af den såkaldte helhedsplan, også var en solidaritet, der gik på konkrete ting, og ikke bare abstrakt solidaritet.

Ivar Nørgaard (S):

Som bekendt er der her i landet og her i salen uenighed om betimeligheden af medlemskab af fællesmarkedet. Trods denne uenighed erkender alle, at Danmark har fået økonomisk fordel af landbrugsordningerne i fællesmarkedet, således det første år en fordel på 3 mia kr.

Blandt de forslag, regeringen har fremsat som led i helhedsplanen, er også et forslag til lov om midlertidigt prisstop for landbrugsvarer. Jeg tror, at regeringen herved har bragt fællesmarkedets landbrugsordninger i fare. I hvert fald har regeringen selv foreslået ordninger, som bringer fællesmarkedets landbrugsordninger i fare, idet de bliver sat ud af spil her i landet. Hvis andre lande fik lov til det samme, ville det simpelt hen betyde, at fællesmarkedets landbrugs-